

2021/2010(INI)

26.1.2021

PROIECT DE RAPORT

referitor la impozitarea economiei digitale: negocierile OCDE, domiciliul fiscal al întreprinderilor digitale și o posibilă taxă digitală europeană (2021/2010(INI))

Comisia pentru afaceri economice și monetare

Raportori Andreas Schwab, Martin Hlaváček

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la impozitarea economiei digitale: negocierile OCDE, domiciliul fiscal al întreprinderilor digitale și o posibilă taxă digitală europeană (2021/2010(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 113 și 115 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere concluziile Consiliului European din 1-2 octombrie 2020¹ și din 21 iulie 2020²,
- având în vedere concluziile Consiliului Ecofin din 27 noiembrie 2020³,
- având în vedere propunerile Comisiei în curs de adoptare, în special privind baza fiscală comună a societăților (CCTB), baza fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB)⁴ și pachetul privind impozitarea economiei digitale⁵, precum și pozițiile Parlamentului referitoare la aceste propuneri,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 15 ianuarie 2019 intitulată „Către un proces decizional mai eficient și mai democratic în domeniul politicii fiscale a UE” (COM(2019)0008),
- având în vedere comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu din 15 iulie 2020 intitulată „Plan de acțiune pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată în sprijinul strategiei de redresare” (COM(2020)0312),
- având în vedere rezoluția sa din 25 noiembrie 2015 referitoare la deciziile fiscale și alte măsuri similare sau cu efecte similare, propusă de Comisia specială pentru deciziile fiscale și alte măsuri similare sau cu efecte similare (Comisia TAXE)⁶,
- având în vedere rezoluția sa din 6 iulie 2016 referitoare la deciziile fiscale și alte măsuri similare sau cu efecte similare⁷, propusă de cea de a doua Comisie specială pentru

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/45929/021020-euco-final-conclusions-ro.pdf>

² <https://www.consilium.europa.eu/media/45138/210720-euco-final-conclusions-ro.pdf>

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13350-2020-INIT/ro/pdf>

⁴ Propunerea de directivă a Consiliului din 25 octombrie 2016 privind o bază fiscală comună a societăților (CCTB), (COM(2016)0685), și propunerea din 25 octombrie 2016 privind o bază fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB), COM(2016)0683.

⁵ Pachetul constă în comunicarea Comisiei din 21 martie 2018 intitulată „A sosit momentul instituirii unui standard de impozitare modern, echitabil și eficient pentru economia digitală” (COM(2018)0146), în propunerea de directivă a Consiliului din 21 martie 2018 de stabilire a normelor de impozitare a societăților în cazul unei prezențe digitale substanțiale (COM(2018)0147), în propunerea de directivă a Consiliului din 21 martie 2018 privind un sistem comun de impozitare a serviciilor digitale pentru veniturile rezultate din furnizarea anumitor servicii digitale (COM(2018)0148) și în Recomandarea Comisiei din 21 martie 2018 referitoare la impozitarea societăților în cazul unei prezențe digitale substanțiale (C(2018)1650).

⁶ JO C 366, 27.10.2017, p. 51.

⁷ JO C 101, 16.3.2018, p. 79.

deciziile fiscale și alte măsuri similare sau cu efecte similare (Comisia TAXE2),

- având în vedere recomandarea sa din 13 decembrie 2017 adresată Consiliului și Comisiei în urma anchetei privind spălarea de bani, evitarea sarcinilor fiscale și evaziunea fiscală, propusă de Comisia sa de anchetă pentru examinarea pretensei încălcări a normelor de drept sau a administrării defectuoase în aplicarea dreptului Uniunii în legătură cu spălarea de bani, evitarea sarcinilor fiscale și evaziunea fiscală (Comisia PANA)⁸,
- având în vedere rezoluția sa din 26 martie 2019 referitoare la infracțiunile financiare, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale⁹, propusă de Comisia specială privind infracțiunile financiare, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale (TAX3),
- având în vedere acțiunile întreprinse de Comisie ca urmare a fiecăreia dintre rezoluțiile Parlamentului menționate mai sus¹⁰,
- având în vedere studiul său intitulat „Impact of Digitalisation on International Tax Matters: Challenges and Remedies” (Impactul digitalizării asupra chestiunilor fiscale internaționale: provocări și remedii)¹¹,
- având în vedere Cadrul incluziv (CI) al G20/OCDE referitor la Planul de acțiune privind erodarea bazei de impunere și transferul profiturilor (BEPS) din octombrie 2015, în special acțiunea 1 privind provocările fiscale generate de digitalizare,
- având în vedere raportul intermediar al CI al G20/OCDE intitulat „Tax Challenges Arising from Digitalisation” (Provocările fiscale generate de digitalizare), adoptat în 2018, și programul său de lucru vizând formularea unei soluții de consens la provocările fiscale generate de digitalizarea economiei, adoptat în mai 2019,
- având în vedere declarația însoțitoare și rapoartele privind planurile din cadrul primului și celui de al doilea pilon, adoptate de CI al G20/OCDE în octombrie 2020, precum și rezultatele analizei economice și evaluării impactului efectuate de Secretariatul OCDE, anexate la acestea,
- având în vedere rezultatele diferitelor summituri G7, G8 și G20 pe probleme fiscale internaționale,
- având în vedere evaluarea inițială a impactului realizată de Comisie cu privire la o taxă digitală, din 14 ianuarie 2021 (Ares(2021)312667),
- având în vedere rezoluția sa din 18 decembrie 2019 „Echitatea fiscală într-o economie

⁸ JO C 369, p. 123.

⁹ Texte adoptate: P8_TA(2019)0240.

¹⁰ Măsurile adoptate în comun la 16 martie 2016 ca urmare a rezoluției referitoare la favorizarea transparenței, a coordonării și a convergenței în politicile de impozitare a societăților în Uniune și a rezoluțiilor TAXE, măsurile adoptate în 16 noiembrie 2016 ca urmare a rezoluției TAXE 2, măsurile adoptate ca urmare a rezoluției PANA din aprilie 2018, precum și măsurile adoptate în 27 august 2019 ca urmare a rezoluției TAX3.

¹¹ Hadzheva, E., „Impact of Digitalisation on International Tax Matters: Challenges and Remedies”, Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic A – Politici economice, științifice și privind calitatea, februarie 2019.

digitalizată și globalizată: BEPS 2.0¹²,

- având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere avizul Comisiei pentru bugete,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri economice și monetare (A9-0000/2021),
- A. întrucât normele internaționale actuale privind impozitul pe profit se bazează pe principii elaborate la începutul secolului 20, care nu mai sunt adecvate pentru o economie din ce în ce mai globalizată și digitalizată;
- B. întrucât în urma crizei financiare din perioada 2008-2009 și a unei serii de dezvăluiri cu privire la diferite practici de evaziune fiscală, de planificare fiscală agresivă, de evitare a obligațiilor fiscale și de spălare a banilor, țările G20 au convenit să abordeze aceste chestiuni global, la nivelul OCDE, prin proiectul privind erodarea bazei de impunere și transferul profiturilor (BEPS), care a dus la Planul de acțiune BEPS;
- C. întrucât Planul de acțiune BEPS a reușit să stabilească un consens global cu privire la numeroase aspecte, pentru a combate evaziunea fiscală, planificarea fiscală agresivă și evitarea obligațiilor fiscale; întrucât, cu toate acestea, nu s-a ajuns la un acord în ceea ce privește abordarea provocărilor fiscale cauzate de digitalizarea economiei, astfel că, în 2015, a fost adoptat un raport final separat referitor la Acțiunea 1 a proiectului BEPS;
- D. întrucât Parlamentul a solicitat în mod repetat o reformă a sistemului internațional de impozitare a întreprinderilor pentru combaterea evaziunii fiscale, a evitării obligațiilor fiscale și a provocărilor legate de impozitarea economiei digitale;
- E. întrucât Comisia a prezentat două propuneri privind impozitarea economiei digitale în 2018, inclusiv o soluție pe termen scurt ce introduce un impozit pe servicii digitale (ISD) și o soluție pe termen lung ce definește prezența digitală substanțială drept prezență impozabilă a întreprinderilor, care ar trebui să înlocuiască ISD; întrucât Parlamentul a sprijinit propunerile respective, dar acestea nu au fost adoptate în Consiliu deoarece statele membre nu au putut ajunge la acordul unanim necesar în domeniul impozitării la nivelul UE;
- F. întrucât, în conformitate cu mandatul acordat de miniștrii de finanțe ai G20 în martie 2017 și în urma adoptării unui program de lucru în mai 2019, CI al OCDE/G20 privind BEPS, prin intermediul Grupului său operativ pentru economia digitală, a elaborat o soluție globală bazată pe consens, cu doi piloni: primul pilon se referă la repartizarea drepturilor de impozitare prin intermediul unor noi norme privind alocarea profitului și prezența impozabilă, iar al doilea pilon abordează celelalte aspecte ale BEPS, introducând măsuri menite să asigure un nivel minim de impozitare;
- G. întrucât, la 12 octombrie 2020, CI al G20/OCDE a publicat un pachet constând într-o declarație însoțitoare și în rapoarte privind planurile din cadrul primului și celui de al doilea pilon, care reflectă opinii convergente despre o serie de caracteristici, principii și

¹² Texte adoptate: P9_TA(2019)0102.

parametri de politică din ambii piloni, identificând în același timp aspectele politice și tehnice care mai trebuie abordate;

- H. întrucât măsurile de limitare a mișcării persoanelor ca răspuns la pandemia de COVID-19 au accelerat tranziția către o economie bazată pe servicii digitale, creând un dezavantaj suplimentar pentru întreprinderile fizice; întrucât este imperativ să se acționeze rapid, ținând seama de obiectivul CI al G20/OCDE de a-și încheia negocierile în iulie 2021;
- I. întrucât o legislație fiscală internațională adecvată este esențială pentru un sistem de impozitare echitabil și eficient care să abordeze inegalitatea și să asigure securitatea și stabilitatea, care reprezintă precondiții pentru competitivitate, precum și pentru condiții de concurență echitabile între întreprinderi, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii,

Abordarea provocărilor fiscale generate de digitalizarea economiei

1. observă că normele actuale datează de la începutul secolului 20 și se bazează în principal pe prezența fizică; subliniază că întreprinderile digitalizate pot desfășura activități comerciale semnificative într-o jurisdicție fără a avea o prezență fizică în jurisdicția respectivă și, prin urmare, impozitele plătite într-o jurisdicție nu mai reflectă valoarea și profiturile create acolo; regretă că noțiunea tradițională de sediu permanent nu acoperă noile aspecte ale întreprinderilor digitale și evidențiază necesitatea de a defini sediul permanent virtual; subliniază că utilizatorii platformelor online și consumatorii de servicii digitale nu pot fi transferați în afara unei jurisdicții precum capitalul și forța de muncă și, așadar, ar trebui să constituie baza pentru definirea unei noi prezențe impozabile pentru a oferi o soluție efectivă împotriva planificării agresive;
2. regretă deficiențele sistemului fiscal internațional, care nu este în măsură să abordeze corespunzător provocările globalizării și ale digitalizării; solicită un acord internațional care să vizeze un sistem fiscal echitabil și eficient;
3. subliniază necesitatea de a aborda problema subimpozității economiei digitale, asigurând, totodată, o distribuție echitabilă a drepturilor de impozitare între toate țările în care are loc crearea de valoare a întreprinderilor digitale multinaționale;
4. constată că, în medie, modelele de afaceri digitale fac obiectul unor rate de impozitare efective semnificativ mai scăzute decât modelele de afaceri tradiționale care se bazează pe prezența fizică; regretă că evitarea obligațiilor fiscale legată de planificarea fiscală agresivă nu numai că afectează colectarea veniturilor publice, ci și dezavantajează întreprinderile, în special IMM-urile, creând, în același timp, bariere pentru noii intrați pe piață de la nivel local;

Un acord multilateral global: calea preferată, dar nu singura cale de urmat

5. salută eforturile din CI al G20/OCDE de a se ajunge la un consens global cu privire la o reformă multilaterală a sistemului fiscal internațional pentru a aborda provocările economiei digitalizate; recunoaște progresele înregistrate în discuțiile privind propunerile la nivel tehnic, în pofida întârzierilor cauzate de pandemia de COVID-19, și solicită un acord rapid până la jumătatea anului 2021; subliniază valoarea CI al

G20/OCDE pentru garantarea unor soluții multilaterale și pentru obținerea de sprijin la nivel mondial și la nivelul UE;

6. salută faptul că abordarea bazată pe doi piloni propusă în CI al G20/OCDE nu limitează economia digitală, ci caută o soluție cuprinzătoare la noile provocări ale economiei digitale; recunoaște că ambii piloni sunt complementari și sprijină o soluție holistică, în care un pilon să nu fie adoptat fără celălalt;
7. salută propunerea din cadrul primului pilon privind o nouă prezență impozabilă și noi drepturi de impozitare care ar crea posibilitatea de a impozita întreprinderile multinaționale în jurisdicțiile de piață, chiar și în cazul în care acestea nu au o prezență fizică bazată pe activitatea lor economică; reliefează că interacțiunea cu utilizatorii și consumatorii contribuie semnificativ la crearea de valoare în modelele de afaceri digitale și, în consecință, ar trebui luată în considerare la alocarea drepturilor de impozitare; subliniază că domeniul de aplicare al acestor noi drepturi de impozitare ar trebui să acopere toate întreprinderile multinaționale mari care s-ar putea angaja în practici BEPS, fără a crea sarcini suplimentare și inutile pentru IMM-uri;
8. invită Comisia și Consiliul să intensifice dialogul cu noua administrație a SUA privind politica fiscală digitală, cu scopul de a găsi o abordare comună în cadrul negocierilor din CI al G20/OCDE înainte de luna iunie 2021; invită Consiliul să se opună clauzei „sferei de siguranță”, propusă de administrația SUA, care riscă să submineze eforturile de reformă;
9. salută propunerea privind un mecanism de prevenire și soluționare a litigiilor, dar subliniază că securitatea fiscală este realizată cel mai bine prin stabilirea unor norme simple, clare și armonizate care să prevină de la început litigiile;

Apel la o acțiune imediată a UE

10. regretă că eșecul CI al G20/OCDE de a găsi o soluție în octombrie 2020 va prelungi subimpozitarea economiei digitale; subliniază că pandemia de COVID-19 a adus multe beneficii întreprinderilor digitale și a accelerat tranziția către o economie digitală, evidențiind astfel din nou necesitatea de a reforma sistemul fiscal actual pentru a asigura o contribuție echitabilă din partea economiei digitale;
11. insistă, prin urmare, ca, indiferent de progresul negocierilor din CI al G20/OCDE, UE să fie pregătită să pună în aplicare propriile sale soluții de impozitare a economiei digitale până la sfârșitul anului 2021; invită Comisia să prezinte propuneri până în iunie 2021, anticipând, în același timp, compatibilitatea acestora cu reforma din CI al G20/OCDE care urmează să fie convenită; subliniază necesitatea de a crea condiții de concurență echitabile în UE pentru furnizorii de servicii tradiționale și pentru furnizorii de servicii digitale, asigurându-se că aceștia din urmă sunt impozitați la o rată adecvată; invită Comisia să ia în considerare, în special, introducerea unui impozit european pe servicii digitale ca prim pas necesar;
12. înțelege că unele state membre consideră impozitarea economiei digitale o problemă urgentă și, în consecință, au introdus impozite pe serviciile digitale la nivel național; reamintește că aceste măsuri naționale ar trebui eliminate treptat odată ce se va găsi o soluție multilaterală; invită statele membre să nu introducă unilateral soluții naționale,

deoarece acestea creează un risc de fragmentare a pieței unice; reamintește că, deși fiscalitatea este în primul rând o competență a statelor membre, acestea trebuie să o exercite în conformitate cu principiile comune ale legislației UE pentru a asigura coerența între cadrele naționale, permițând astfel o concurență loială și evitând un impact negativ asupra coerenței generale a principiilor fiscale ale UE;

13. regretă că Consiliul nu a ajuns la un acord cu privire la niciuna dintre propunerile conexe ale Comisiei, și anume impozitul pe serviciile digitale, prezența digitală semnificativă sau CCTB și CCCTB; invită statele membre să își reconsidere poziția cu privire la aceste propuneri și să ia în considerare toate opțiunile prevăzute de tratate dacă nu se poate ajunge la un acord unanim;
14. ia act de evaluarea inițială a impactului realizată de Comisie cu privire la o taxă digitală, din 14 ianuarie 2021; invită Comisia să examineze cu atenție dacă domeniul de aplicare, definirea și segmentarea activităților, tranzacțiilor, serviciilor sau întreprinderilor digitale vor fi în concordanță cu eforturile internaționale de a găsi o soluție globală;
15. solicită ca Parlamentul să joace un rol mai important în procedurile legislative din domeniul fiscal; ia act de foaia de parcurs propusă de Comisie pentru votul cu majoritate calificată în comunicarea sa intitulată „Către un proces decizional mai eficient și mai democratic în domeniul politicii fiscale a UE”;

O taxă digitală ca nouă resursă proprie a UE

16. salută concluziile Consiliului European din 21 iulie 2021, care însărcinează Comisia să prezinte propuneri pentru resurse proprii suplimentare, inclusiv o taxă digitală;
 - o
 - o o
17. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Ne confruntăm cu o evoluție importantă a economiilor noastre ca urmare a digitalizării și a globalizării. Aceasta a avut efecte pozitive asupra societății și economiilor noastre, cum sunt tehnologiile mai ieftine, mai puternice și standardizate pe scară largă. În același timp, acest proces creează noi provocări la adresa sistemului fiscal internațional existent, care poate duce la o fiscalitate scăzută sau inexistentă, la denaturări ale pieței și la incertitudine fiscală.

În acest sens, sistemul fiscal internațional existent trebuie să fie revizuit pentru a face față noilor provocări digitale. Obiectivul final este de a se ajunge la un sistem fiscal internațional echitabil și efectiv, care să acopere, de asemenea, caracteristicile specifice ale unei economii digitale globalizate.

Actuala pandemie de COVID-19 și impactul acesteia asupra bazelor fiscale naționale au scos la iveală necesitatea urgentă de a finaliza rapid negocierile în desfășurare la G20/OCDE în Cadrul incluziv. În UE, inițiativele anterioare ale Comisiei și Parlamentului nu au fost aprobate de Consiliu. În urma stabilirii actualului cadru financiar multianual, Comisia a fost însărcinată să elaboreze o propunere de impozitare a întreprinderilor digitale.

Coraportorii sunt de părere că:

- Întreprinderile și serviciile digitale trebuie să își plătească partea corectă de impozite pe piețele de consum, la fel ca cele tradiționale. Trebuie să depășim limitele cunoscute ale definiției sediului permanent, care trebuie să acopere și aspectele virtuale.
- Negocierile din CI trebuie finalizate cât mai curând posibil până la jumătatea anului 2021, pentru a crea un consens între cele 137 de state participante în favoarea unei rate echitabile de impozitare a economiei digitale (pilonul 1) și pentru a conveni asupra unui impozit minim la nivel mondial care să abordeze chestiunile nesoluționate legate de erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (BEPS) (pilonul 2).
- Este necesar să se adopte o definiție mai largă a domeniului de aplicare, dar, în același timp, să nu se aducă prejudicii tipurilor tradiționale de întreprinderi, inclusiv IMM-urilor: Este necesar să se acopere nu numai modelele de afaceri cu un grad ridicat de digitalizare, ci și, la nivel mai larg, întreprinderile mari orientate spre consumatori. Scopul este de a crea un nou model de „prezență impozabilă”, care se bazează în principal pe vânzări și nu pe prezența fizică.
- Comisia și Consiliul ar trebui să acorde prioritate chestiunilor fiscale în raporturile cu noua administrație a SUA pentru a ajunge la soluții multilaterale la nivelul G20/OCDE.
- Consiliul European și Consiliul ar trebui să dezvolte în regim de urgență inițiativele Comisiei care abordează pierderea de venituri fiscale în urma neimpozitării modelelor de afaceri digitale.